

Zbornik sudske prakse

**Predmet T-434/11
(objavljeno u ulomcima)**

**Europäisch-Iranische Handelsbank AG
protiv
Vijeća Europske unije**

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Irana s ciljem sprječavanja širenja nuklearnog oružja – Zamrzavanje financijskih sredstava – Obveza obrazlaganja – Pravo na obranu – Pravo na učinkovitu sudsku zaštitu – Očita pogreška u ocjeni – Pravo vlasništva – Proporcionalnost“

Sažetak – Presuda Općeg suda (četvrto vijeće) od 6. rujna 2013.

1. *Europska unija – Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Irana – Zamrzavanje financijskih sredstava osoba, subjekata ili tijela koji sudjeluju u širenju nuklearnog oružja ili to širenje podupiru – Ovlašt nacionalnih tijela nadležnih za davanje općeg odobrenja za određenu kategoriju transakcija – Nepostojanje – Ovlašt Vijeća da mjeru ograničavanja koja se mora primijeniti u budućnosti temelji na odobrenim transakcijama – Nepostojanje – Granice – Iznimne okolnosti*

(uredbe Vijeća br. 423/2007, čl. 8. do 10. i br. 961/2010, čl. 17. do 19.)

2. *Europska unija – Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Irana – Zamrzavanje financijskih sredstava osoba, subjekata ili tijela koji sudjeluju u širenju nuklearnog oružja ili to širenje podupiru – Transakcije ostvarene posredstvom subjekta koji nije određen kao predmet mjera ograničavanja – Pojam – Pretpostavke za dopuštenost*

(uredbe Vijeća br. 423/2007, čl. 7. st. 1. do 3. i br. 961/2010, čl. 16. st. 1. do 3.)

1. U području zajedničke vanjske i sigurnosne politike, posebno u odnosu na mjere ograničavanja protiv Irana s ciljem sprječavanja širenja nuklearnog oružja, odredbe članaka 8. do 10. Uredbe br. 423/2007 o mjerama ograničavanja protiv Irana kao i odredbe članaka 17. do 19. Uredbe br. 961/2010, kojom je prva stavljena izvan snage, ne dopuštaju nadležnim nacionalnim tijelima izdavanje općenitog odobrenja za određenu kategoriju transakcija na temelju kojeg bi subjekti na koje se ono odnosi bili oslobođeni od traženja odobrenja u svakom pojedinom slučaju.

Takvo odobrenje, koje izdaje nadležno nacionalno tijelo za svaki pojedini slučaj, potvrđuje zakonitost odobrene transakcije, ovisno o tome radi li se o jednoj ili drugoj uredbi. Stoga Vijeće ne može, osim u slučaju izvanrednih okolnosti čije postojanje mora dokazati, mjeru ograničavanja koja se mora primijeniti u budućnosti temeljiti na transakcijama koje su odobrene, ovisno o slučaju, sukladno odredbama gorenavedenih uredbi. Suprotno tomu, samo općenito odobrenje ne može, u slučaju nepostojanja pojedinačnog odobrenja, vezati Vijeće.

Opća struktura tih uredbi podupire tu jezičnu analizu. Naime, imajući u vidu njihov položaj u navedenim uredbama, te odredbe kao da ublažavaju načelo zamrzavanja financijskih sredstava. Konačno, to tumačenje, koje se temelji na jezičnoj i kontekstualnoj analizi, u skladu je s ciljem kojem teže te uredbe, a to je volja da se spriječi širenje nuklearnog oružja te općenito održavanje mira i međunarodne sigurnosti, s obzirom na ozbiljnost opasnosti širenja nuklearnog oružja.

(t. 128.-131.)

2. U području zajedničke vanjske i sigurnosne politike, posebno u odnosu na mjere ograničavanja protiv Irana s ciljem sprječavanja širenja nuklearnog oružja, iz odredbi, strukture i cilja kojem teže Uredba br. 423/2007 o mjerama ograničavanja protiv Irana i Uredba br. 961/2010, na temelju koje je prva stavljena izvan snage, proizlazi da transakcije ostvarene posredstvom subjekta koji nije uvršten na popis kao onaj koji izvršava plaćanja ili onaj koji plaća dugove subjekata koji su uvršteni na popis nisu automatizmom zakonite i da, kako bi se jamčio koristan učinak članka 7. Uredbe br. 423/2007 i članka 16. Uredbe br. 961/2010, subjekti na koje se to odnosi moraju osigurati zakonitost takvih transakcija tražeći, ako je to slučaj, odobrenje od nadležnih nacionalnih tijela.

Naime, kao prvo, s jedne strane, odredbe članka 7. stavaka 1. do 3. Uredbe br. 423/2007 te članka 16. stavaka 1. do 3. Uredbe br. 961/2010 predstavljaju mjere zabrane čije kršenje može poslužiti kao samostalan temelj za izricanje sankcija na temelju primjenljivog nacionalnog prava, uključujući one kaznene naravi. Nadalje, time što se u članku 7. stavku 4. Uredbe br. 423/2007 i u članku 16. stavku 4. Uredbe br. 961/2010 navode aktivnosti čiji je cilj ili izravna ili neizravna posljedica zaobilaženje mjera zabrane iz stavaka 1. do 3. navedenih odredbi, zakonodavac Unije misli na aktivnosti čiji je cilj ili posljedica ograničavanje njihova tvorca da primijeni navedenu mjeru zabrane. Kumulativni uvjeti obaviještenosti i namjere propisani navedenim uredbama ispunjeni su kada osoba koja sudjeluje u aktivnosti na koju se odnose navedene odredbe namjerno traži postizanje cilja ili izravnog ili neizravnog učinka zaobilaženja koji je uz nju vezan. Oni su također ispunjeni kada predmetna osoba smatra da sudjelovanje u takvoj aktivnosti može imati taj cilj ili učinak i kad pristaje na tu mogućnost. Stoga su transakcije ostvarene posredstvom subjekta koji nije uvršten na popis prikladne da se njima prekrši zabrana iz članka 7. stavka 4. Uredbe br. 423/2007 i članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010 kada je njihov cilj ostvarenje financijskih transakcija koje su zabranjene subjektu uvrštenom na popis i kad subjekti koji su umiješani u takve transakcije stvarno žele ostvarenje tog cilja ili znaju da njihovo sudjelovanje u toj transakciji može imati taj cilj ili učinak te pristaju na takvu mogućnost. S druge strane, iz analize *a contrario* članka 21. Uredbe br. 961/2010 – odredbe čiji sadržaj ne postoji u Uredbi br. 423/2007 – proizlazi da se prijenosi financijskih sredstava na iransku osobu, subjekt ili tijelo ili od iranske osobe, subjekta ili tijela, uključujući iranske osobe, subjekte ili tijela koji nisu uvršteni na popis, mogu načelno ostvariti, pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke iz navedenog članka 21. Stoga članak 21. Uredbe br. 961/2010 predstavlja ublažavanje načela zamrzavanja financijskih sredstava. Međutim, prijenosi financijskih sredstava koji se mogu ostvariti sukladno članku 21. ne bi trebali omogućiti zaobilaženje zabrane iz članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010.

Kao drugo, člankom 11.a stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 423/2007 naloženo je financijskim i kreditnim institucijama koje potpadaju pod područje primjene članka 18. Uredbe br. 423/2007 da neprestano prate promet na računima u poslovanjima s financijskim i kreditnim institucijama iz stavka 2. tog članka 11.a, i to osobito financijskim i kreditnim institucijama sa sjedištem u Iranu. Člankom 23. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 961/2010 slična obveza praćenja nalaže se financijskim i kreditnim subjektima koji potpadaju pod područje primjene članka 39. navedene uredbe. Stoga bi koristan učinak odredbi članaka 7. do 10. Uredbe br. 423/2007 i članaka 16. do 19. i 21. Uredbe br. 961/2010 bio doveden u pitanje ako bi subjekt koji nije uvršten na popis posredstvom drugog subjekta koji nije uvršten na popis mogao slobodno ostvarivati transakcije kao onaj koji plaća dugove

ili izvršava plaćanja za račun subjekta koji je uvršten na popis. Iz navedenoga proizlazi da subjekt koji nije uvršten na popis mora uvijek osigurati zakonitost takvih transakcija, tražeći, ako je to slučaj, odobrenje nadležnog nacionalnog tijela.

(t. 133.-136., 138.-141., 150., 154.)